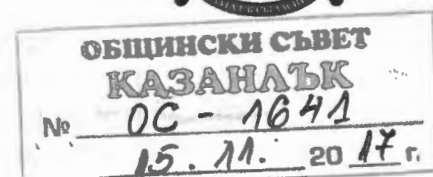
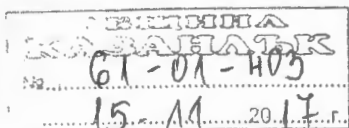

ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

ДО

Г-Н НИКОЛАЙ ЗЛАТАНОВ

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИНСКИ СЪВЕТ – КАЗАНЛЪК

ДОКЛАД

по чл. 93 от Правилника за организацията и дейността на Общинския съвет
от Галина Георгиева Стоянова – Кмет на община Казанлък

ОТНОСНО: приемане на *Стратегия за личностно развитие на децата и учениците в община Казанлък за периода 2017 г. – 2018 г.*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

Моля по внесения от мен доклад Общинският съвет да се произнесе на следващото си заседание през 2017 г.

МОТИВИ

До влизане в сила на Закон за предучилищното и училищното образование (ЗПУО), считано от 01.08.2016 г., Община Казанлък изпълнява политиките по приобщаване на децата и учениците чрез общински порграми, образователни институции и обслужващото звено на територията на общината.

Сега действащата законова уредба структурира подкрепата за личностно развитие на децата и учениците, определя ангажиментите на образователните институции, на държавните и местни органи и структури и доставчиците на социални услуги, като изисква от тях нови решения при прилагане на цялостните политики за подкрепа.

В изпълнение на чл. 197, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО и чл. 5 от Наредба за приобщаващото образование Община Казанлък разработва Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, която се приема от Общински съвет – Казанлък за срок от две години.

Общинската стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците е изготвена съгласно националните и европейските приоритети за осигуряване на приобщаващото образование на децата и учениците, отразявайки обективното състояние, традициите и спецификата на всяка институция в системата на предучилищното и училищното образование и въз основа на Областна стратегия за личностно развитие на децата и учениците в област Стара Загора, одобрена от Областен съвет за развитие на област Стара Загора с протокол № 2/05.09.2017 г. на заседание на Областен съвет за развитие и Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на община Казанлък, приет с Решение № 475/25.05.2017 г. на Общински съвет – Казанлък,

С изготвяне на този стратегически документ се създават условия за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността чрез

ОБЩИНА КАЗАНЛЪК

осигуряване на подкрепа за личностно развитие в подходяща физическа, психологическа и социална среда.

Финансирането на Стратегията се осъществява със средства от държавния и общинския бюджет, средства от Европейските фондове и др. източници.

ПРОЕКТ ЗА РЕШЕНИЕ:

Общински съвет - Казанлък на основание чл. 21, ал. 1, т. 12 от ЗМСМА във връзка с чл. 197, ал. 2 от Закон за предучилищното и училищното образование

РЕШИ:

Приема Стратегия за личностно развитие на децата и учениците в община Казанлък за периода 2017 г. – 2018 г.

Настоящият акт да се изпрати на кмета на община Казанлък и областния управител на област Стара Загора в седемдневен срок от приемането му.

Препис от решението да се изпрати на Районна прокуратура – Казанлък за преглед по реда на общия надзор за законност.

Настоящият акт може да се върне за ново обсъждане на Общински съвет – Казанлък по чл. 45, ал. 5, изр. 1 от ЗМСМ в 7 дневен срок от получаването му.

Настоящият акт може да се обжалва в 14 дневен срок пред Административен съд, гр. Стара Загора.

АДРЕСАТ НА АКТА: Галина Стоянова - Кмет на община Казанлък

ДОКЛАДЧИК ПРИ РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЗАСЕДАНИЯ НА КОМИСИИ:

Мария Колева – началник-отдел „Хуманитарни политики“

ДОКЛАДЧИК ПРИ РАЗГЛЕЖДАНЕ НА ЗАСЕДАНИЯ НА ОБЩНСКИ СЪВЕТ:

Галина Стоянова - Кмет на община Казанлък

Предоставям доклада и всички материали, приложения към него, в електронен вид.

С уважение,

ГАЛИНА СТОЯНОВА

Кмет на община Казанлък

Съгласувал:

Цветелина Симеонова, заместник-кмет на община Казанлък

Миглена Толева – Илиева, старши юрисконсулт

Изготвил:

Мария Колева, началник-отдел „Хуманитарни политики“

ОБЩИНСКА СТРАТЕГИЯ ЗА ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ НА
ДЕЦАТА И УЧЕНИЦИТЕ В ОБЩИНА КАЗАНЛЪК
(2017 г. – 2019 г.)

1. ВЪВЕДЕНИЕ

1.1.Нормативни основания

Настоящата Общинска стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Казанлък е разработена в изпълнение на чл. 197 от Закон за предучилищното и училищното образование и чл. 5 от Наредба за приобщаващото образование и е изготвена въз основа на Областна стратегия за личностно развитие на децата и учениците в област Стара Загора, одобрена от Областен съвет за развитие на област Стара Загора с протокол № 2/05.09.2017 г. на заседание на Областен съвет за развитие и Анализ на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата и учениците на територията на община Казанлък, приет с Решение № 475/25.05.2017 г. на Общински съвет - Казанлък.

Общинската стратегия е ориентирана към реализиране на политики и мерки, които осигуряват правото на достъп до качествено образование, удовлетворяване на образователните потребности и развитието на способностите на всяко дете и ученик. Изработена е в съответствие с набелязаните цели, приоритети, и мерки за подобряване на достъпа и качеството на предучилищното и училищното образование в община Казанлък.

В документа е включено описание на предизвикателствата, направени на основата на изводите от Анализа, стратегическите и оперативните цели, необходимите мерки и дейности в областта на подкрепата за реализиране на поставените цели.

1.2.Общи постановки за подкрепа за личностно развитие (на основата на ЗПУО и Наредба за приобщаващото образование)

Подкрепата за личностно развитие се предоставя на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и включва осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за включването и участието им в общността на детската градина и училището. Подкрепата за личностно развитие се предоставя в съответствие с индивидуалните образователни потребности на всяко дете и всеки ученик.

И двата вида подкрепата за личностно развитие (обща и допълнителна) са неразделна част от самостоятелно разработени и прилагани цялостни политики, чиито основни принципи са:

- Изграждане на позитивен организационен климат (изисква създаване на условия за сътрудничество, ефективна комуникация и отношения на загриженост между всички участници в процеса на образование);

- Утвърждаване на позитивна дисциплина, основана на мерки и подходи, гарантиращи изслушването на детето/ученика (осъзнаване на причините за проблемното поведение и предоставяне на възможност за усвояване на добри поведенчески модели спрямо себе си и другите, превенция на обучителните трудности и ранното оценяване на риск от тях).

Подкрепата за личностно развитие е насочена към развиване на потенциала на всяко дете или ученик в детската градина или в училището, осигуряване на подходяща физическа, психологическа и социална среда за развиване на способностите и уменията и осъществяване на подкрепата за детето/ученика най-близо до мястото, където живее и учи.

Общата подкрепа за личностно развитие на територията на община Казанлък се осигурява от детските градини, училищата и Центъра за подкрепа на личностно развитие, а допълнителната подкрепа за личностно развитие се предоставя на деца и ученици със специални образователни потребности, в риск, с изявиени дарби, с хронични заболявания, посещаващи детски градини и училища в община Казанлък, се осигурява от съответното детско или учебно заведение и от Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование - Стара Загора.

2. Анализ на състоянието и готовността на Община Казанлък и на образователните институции за осигуряване на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците в община Казанлък

По данни на ГРАО в началото на 2017 г. населението на община Казанлък е 75 578 души (51% жени и 49% мъже). Населението на възраст между 15 и 64 години е 59%, а над 75 години – 26%.

Населено място	Жители към 31.12.2014 г.	Жители към 31.12.2015 г.	Жители към 31.12.2016 г.	Ръст/Спад 2015-2014
Община Казанлък	76466	75857	75578	-0.37%
гр. Казанлък	50446	49899	49764	-0.27%
гр. Шипка	1335	1319	1295	-1.82%
гр. Крън	3386	3394	3401	-0.21%
с. Бузовград	2217	2189	2161	-1.28%
с. Голямо Дряново	290	280	275	-1.79%
с. Горно Изворово	214	218	207	-5.05%
с. Горно Черковище	1415	1420	1415	-0.35%
с. Долно Изворово	607	607	609	0.33%
с. Дунавци	649	657	674	2.59%
с. Енина	2399	2367	2311	-2.37%
с. Копринка	2760	2770	2756	-0.51%
с. Кънчево	1095	1105	1102	-0.27%
с. Овощник	1650	1622	1608	-0.86%

с. Розово	1154	1159	1158	-0.09%
с. Ръжена	1177	1192	1198	0.50%
с. Средногорово	204	203	206	1.48%
с. Хаджидимитрово	1648	1658	1653	-0.30%
с. Черганово	975	960	964	0.42%
с. Шейново	2026	201	1993	-0.85%
с. Ясеново	819	828	828	0.00%

Данни на ГРАО по настоящ адрес

Както в повечето общини на страната населението в община Казанлък намалява и застарява. Възрастовата структура на населението в общината е около средната за страната по отношение на младото население.

Тези данни още повече задължават отговорните институции да работят в посока задържане на младите хора в община Казанлък, като се предоставят условия за качествено образование, възможност за кариерно развитие и др.

Качественото образование предполага непрекъснато надграждане на знания и умения с оглед максимално развитие на потенциала на всяко дете и възможност за пълноценна социална реализация. В системата на предучилищното и училищното образование децата и учениците имат възможност да получат обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие, които им осигуряват подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им, както и за включването и участието им в общността на детската градина и на училището. В образователните институции на територията на община Казанлък се реализират дейности за подкрепа на развитието на деца и ученици чрез участието на детските градини и училищата в национални програми и проекти. Нормативни изисквания за осигуряване на подкрепа за личностното развитие на децата и учениците в общината определят образователната институция като водеща в процесите на идентифициране на индивидуалните потребности от подкрепа. Това е и причината пълният обхват на деца в задължителната предучилищна възраст да е в пряка връзка с дейностите по ранното разпознаване и превенция на обучителните затруднения. Директорите на детските градини, училищата и Центърът за подкрепа за личностно развитие познават изискванията за осигуряване на различните видове подкрепа и ги реализират чрез разработване на училищни политики, формиране на екипи и организиране на дейности в съответствие с потребностите. В същото време се прилагат механизми за успешно взаимодействие с родители и с други заинтересовани лица

В настоящия документ са разгледани ключовите фактори и елементи от предоставянето на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и изводите за основната насока за бъдещи действия, които следват от посочените силни и слаби страни на ситуацията към момента.

2.1 Състояние на общинската мрежа от образователни институции

Образованието е един от основните приоритети на Община Казанлък. В изпълнение на своите правомощия и отговорности общинската администрация координира изпълнението на приема на ученици в институции по общо, профилирано и професионално училищно образование; обхвата на подлежащите на предучилищно и училищно образование деца и ученици; поддържането и обновяването на материално-техническата база; организацията на учебния ден в средищните училища; съдейства за развитие на способностите и интересите на децата; осигуряване на транспорт на пътуващи ученици и др.

Подкрепата за личностно развитие на децата и учениците се осигурява от институциите в системата на предучилищното и училищното образование съвместно с държавните и местните органи и структури и доставчици на социални услуги: детски градини, училища, Център за подкрепа за личностно развитие, Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование, обществени съвети и настоятелства към детски градини и училища, неправителствени организации, Център за обществена подкрепа, РЗИ – Стара Загора и др.

На територията на община Казанлък за учебната 2017/2018 г. функционират следните институции в системата на предучилищното и училищното образование, които осъществяват подкрепа за личностно развитие на децата и учениците:

- 13 общински детски градини (с филиали в населените места от общината) и 1 държавна детска градина, със съответните координиращи екипи, които организират и координират процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа на децата;
- 26 общински и държавни училища (основни, средни, профилирани гимназии, професионални гимназии, национално училище) със съответните координиращи екипи, които организират и координират процеса на осигуряване на общата и допълнителната подкрепа на учениците;
- Център за подкрепа за личностно развитие – Общински детски комплекс „Св. Иван Рилски“, гр. Казанлък.

Данни за децата и персонала в детските градини за учебната 2017/2018 г. (по Списък - Образец №2 към 15.09.2017 г.)

№	детска градина	всичко групи	общ бр. деца	Педагогически персонал	Непедагогически персонал
1.	ДГ № 1 „Здравец“	11	235	20,5	18
2.	ДГ № 2 „Снежанка“	9	207	15,5	17,75
3.	ДГ № 3 „Теменуга“	5	147	12	12,5
4.	ДГ № 6 „Еделвайс“	9	206	15,5	17,5
5.	ДГ № 7 „Буратино“	6	173	13,5	12,5
6.	ДГ № 8 „Юрий Гагарин“	7	183	15,5	12,5

6

7.	ДГ № 9 „Слънчице”	10	225	20,5	18,5
8.	ДГ № 11 „Слънце“	5	83	9,33	11
9.	ДГ № 13 „Мечо Пух“	6	150	13,5	11
10.	ДГ № 15 „Звънче“	8	181	15,5	17
11.	ДГ № 16 „Роза“	4	89	7,25	7
12.	ДГ № 17 „Славейче“	7	173	13,5	14
13.	ДГ № 18 „Пчелица”	7	182	14,75	15,5
		94	2234	186,83	184,8

Данни за учениците и персонала в училищата за учебната 2017/2018 г. (по Списък -
Образец № 1 към 15.09.2017 г.)

№	Общински/държавни училища	Паралелки бр.	общ бр. деца	Педагогически персонал	Непедагогически персонал
1.	ПГ „Акад. Петко Стайнов”	10	228	16	4
2.	ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий”	16	381	32	8
3.	ППМГ „Никола Обрешков”	26	682	46,72	9
4.	СУ „Екзарх Антим I”	44	1035	94	5
5.	ОУ „Мати България”	25	600	49,2	12,5
6.	ОУ „Никола Й. Вапцаров”	22	501	43	10
7.	ОУ „Георги Кирков”	23	498	39	11
8.	ОУ „Кулата”	15	351	30	7
9.	ОУ „Чудомир”	22	460	40	8
10.	ОУ „Св. Паисий Хилендарски”	14	309	28	7
11.	ОУ „Антон Страшимиров”	18	445	28	5,5
12.	ОУ „Васил Левски“, с. Бузовград	4	37	7	0,5
13.	ОУ „Св. Климент Охридски“, с. Горно Черковище	6	96	11	2,5
14.	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Кънчево	7	83	13	3
15.	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ръжена	7	163	17	4
16.	ОУ „Св. Климент Охридски“, гр. Крън	7	91	11	4,5
17.	ОУ „Христо Ботев“, с. Енина	7	114	17	4
18.	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, гр. Шипка	4	49	7	1,5
19.	ОУ „Д-р Петър Берон“, с. Шейново	4	48	7	2
20.	ОУ „Св. Паисий Хилендарски“, с. Хаджидимитрово	7	141	15	3
21.	ОУ „Д-р Петър Берон“, с. Овощник	7	86	13	3
22.	ОУ „Кирил и Методий“, с. Копринка	7	101	11	4,5

23	ПГТТМ	20	499	43	15
24	ПГЛПТ	15	401	27	9
25	ПГ "Иван Хаджиенов"	21	569	35	12
26	НУПИД „Акад. Дечко Узунов“	13	300		
		371	8 268	574,92	119,5

Данни за учениците и персонала в ОДК „Св. Иван Рилски“, гр. Казанлък за учебната 2017/2018 г. (по Списък - Образец № 3 към 01.10.2017 г.)

Брой постоянни групи	58
Брой временни групи	13
Общ брой деца	925
Педагогически персонал	12
Непедагогически персонал	2

Детските градини и училищата разполагат с достатъчен сграден фонд, отговарящ на условията за цялостен, качествен и пълноценен педагогически процес. През последните няколко години със средства от собствения си бюджет или чрез външно финансиране по различни европейски програми Община Казанлък извърши основни ремонтни дейности с цел подобряване на функционалността и естетичността на материалната база на почти всички детски градини и училища. Допълнително се работи се в посока осигуряване на достъпна архитектурна среда за деца със специални образователни потребности, както и за модернизирани спортните площадки. Целодневната организация на учебния процес е обезпечена и с медицински персонал. Периодично се обновяват учебно-техническите средства.

На територията на община Казанлък обща подкрепа за личностно развитие, включваща занимания по интереси, се предоставя още от над 40 спортни клуба, както и школи, работещи към 23 читалища. Институции, работещи на общинско ниво и които могат да бъдат партньори в процеса на подкрепа на личностното развитие на децата и учениците, са и лечебните заведения, предоставящи медицинска помощ или медицинска експертиза в областта на педиатрията, общопрактикуващи лекари, неправителствените организации осъществяващи дейности по отношение деца и младежи на територията на цялата община.

2.2. Други институции и доставчици на социални услуги за деца на територията на община Казанлък

- Дом за медико-социални грижи за деца „Мария-Луиза“, с. Бузовград с дневен център. Лечебното заведение е с намален капацитет след извеждане на деца по проект

„Детство за всички“. Предстои реструктуриране на дейността, в съответствие с Националната стратегия за деинституционализация.

- Центрове за настаняване от семеен тип за деца и младежи с увреждания/без увреждания – 3 бр. с капацитет на всеки 12+2. Осъществяват дейността си чрез Фондация „Сийдър“, която след спечелен конкурс е доставчик на социалната услуга.

- Дневен център за деца с увреждания – Казанлък. Капацитетът на ДЦДУ, гр. Казанлък е 36 места. Целевите групи са деца на възраст от 3 до 18 години и техните семейства. ДЦДУ разполага с модерна, добре оборудвана, достъпна и съобразена с особеностите на потребителите си база. Специалистите, оказващи подкрепа на потребителите и семействата са: психолог, логопед, рехабилитатор, медицинска сестра, трудотерапевт, педагози и социален работник. Дневният център разполага със собствен транспорт. Доставчик е Община Казанлък.

- Център за обществена подкрепа - работи с деца с емоционални и поведенчески проблеми, деца с агресивно поведение, деца жертва на насилие, деца в риск да отпаднат от образователната система. След спечелен конкурс доставчик е СНЦ „Бъдеще за децата“.

- Център за социална рехабилитация и интеграция за деца с увреждания - работи се с деца със специални образователни потребности/увреждания: деца с ЛУИ, деца с аутизъм, хиперактивност, сензорни нарушения, физически нарушения. Към Центъра има зала за рехабилитация за деца с физически увреждания. Екипът на Центъра включва: логопед, психолог, педагог, трудотерапевт, социален работник и рехабилитатор. Капацитетът на Центъра е 25 деца, към момента се обслужват 40 деца от община Казанлък. След спечелен конкурс доставчик е СНЦ „Бъдеще за децата“.

- Екип по осигуряване на социалната услуга „Приемна грижа“.

Други институции, които са партньори в процеса на подкрепа на личностното развитие на децата и учениците:

- Структури към Община Казанлък, работещи с деца и ученици:

- Местна комисия за борба с противообществени прояви на малолетните и непълнолетните.

- ОДК „Св. Иван Рилски“ - център за подкрепа за личностно развитие, в който чрез организиране на дейности в свободното време се осъществява държавната и общинска политика за развитие на интересите, уменията и способностите на децата в

различни области по направления – научно–познавателно и приложно-техническо направление, спортно-туристическо и художествено–творческо направление. Предлага разнообразни педагогически форми – клубове, школи, състави, съобразени с желанията, интересите и свободното време на децата и родителите. В ОДК „Св. Иван Рилски“ функционират клуб по спортни танци, балетна формация, школа по изобразително изкуство, вокални формации, литературен фентъзи клуб, таекуондо клуб. В тях са включени над 600 деца и ученици от детски градини и училища в община Казанлък.

- Детска педагогическа стая към РУ на МВР – гр. Казанлък;
- СНЦ „Бъдеще за децата“;
- Общинска библиотека "Искра";
- 23 читалища, към които има школи по пиано, акордеон, цигулка, вокални групи, битови оркестри, състави за художествено слово, театрални състави, школи за народни танци, школи по спортни танци, детско-юношески хорове, формации за класически и модерни танци, школи по класическа китара, школи по зумба, школи по изобразително изкуство, езикови школи, фолклорни ансамбли и др.;
- Над 40 спортни клуба: лека атлетика, ориентирани, тенис, футбол, шах, борба, волейбол, футбол, художествена гимнастика, източни бойни изкуства, колоездене, спортна стрелба, спортно катерене, таекуондо, тенис на корт, тенис на маса и други.

В заключение можем да обобщим, че община Казанлък има разкрити социални услуги за деца, като техният капацитет е относително достатъчен. Налични са партньори, работещи с деца и младежи в различни направления, съществуват добри практики и традиции.

2.3 Състав и особености на групата на децата и учениците със специални образователни потребности

№	Държавни училища	Бр. деца със СОП за учебната 2017/2018 г.
1.	ПГТТМ	5
2.	ПГЛПТ	5
3.	ПГ „Иван Хаджиенов“	4
	общо	14

№	Общински училища	
1.	ПГ „Акад. Петко Стайнов”	9
2.	ПХГ „Св. Св. Кирил и Методий”	3
3.	СУ „Екзарх Антим I”	11
4.	ОУ „Мати България”	6
5.	ОУ „Никола Й. Вапцаров”	14
6.	ОУ „Георги Кирков”	8
7.	ОУ „Кулата”	10
8.	ОУ „Чудомир”	11
9.	ОУ „Св. Паисий Хилендарски”	4
10.	ОУ „Васил Левски“, с. Бузовград	1
11.	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, с. Кънчево	2
12.	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, с. Ръжена	6
13.	ОУ „Св. Климент Охридски“, гр. Крън	2
14.	ОУ „Христо Ботев“, с. Енина	5
15.	ОУ „Св. Св. Кирил и Методий”, гр. Шипка	7
16.	ОУ „Св. Паисий Хилендарски“, с. Хаджидимитрово	5
17.	ОУ „Д-р Петър Берон“, с. Овощник	3
18.	ОУ „Кирил и Методий”, с. Копринка	3
	общо	110
№	Детски градини	
1.	ДГ № 1 „Здравец“	2
2.	ДГ № 2 „Снежанка”	15
3.	ДГ № 3 „Теменуга“	1
4.	ДГ № 11 „Слънце“	1
5.	ДГ № 18 „Пчелица”	3
	общо	22
	Общ брой деца със СОП за община Казанлък	146

Най-висок е броят на децата и учениците със СОП в гр. Казанлък поради най-високия брой образователни институции и общ брой деца и ученици.

Учениците с оценки с качествен показател не получават документ за завършен етап от обучение, а получават удостоверение за завършен VII клас (по чл. 130, ал. 2 от ЗПУО) и удостоверение за завършен X клас (по чл. 131, ал. 2 от ЗПУО).

Групата деца и ученици със специални образователни потребности, които се нуждаят от допълнителна подкрепа за личностно развитие, е много разнообразна по своя състав и особености в отделните училища и детски градини. Това изисква много конкретен подход при планиране на необходимите ресурси и нагласяне на институционалните практики към индивидуализирана грижа, както и гъвкави решения на място и в сътрудничество с другите институции.

Регионален център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование - Стара Загора - осигурява ресурсно подпомагане за над 100 деца и ученици на допълнителна подкрепа в институциите от системата на предучилищното и училищното образование от цялата община, като предоставя ресурсни учители, психолози и логопеди, с помощта на които се осъществява консултативна и

образователно-възпитателна дейност. Дейността на специалистите към РЦПППО – Ст. Загора представлява сложен комплекс от методики, техники и умения, имащи за цел да повишат в максимална степен вграждането на децата и учениците със специални образователни потребности в общообразователната среда.

По проект „Подкрепа за равен достъп и подкрепа за личностно развитие“ на Министерство на образованието и науката работят СУ „Екзарх Антим I“, гр. Казанлък и ДГ № 2 „Снежанка“, гр. Казанлък. Детската градина изпълнява дейности по въвеждане на изградения пилотен модел за ранно оценяване на образователните потребности на децата от предучилищна възраст и за превенция и ранна интервенция на обучителните им затруднения и осигуряване на условия и ресурси за надграждане и развитие на подкрепяща среда в детската градина и за осъществяване на включващо обучение. Прилагат се програми за психомоторно, познавателно и езиково развитие. В останалите детски градини на територията на община Казанлък на този етап за децата, на които българският език не е майчин, са планирани допълнителни обучителни дейности по български език.

2.4. Обезпеченост на образователната система със специалисти

В училищата и детските градини на територията на община Казанлък има назначени 10 бр. педагогически съветници, 11 бр. психолози, 8 бр. ресурсни учители и 2 бр. логопеди.

Само една част от педагогическите специалисти са преминали обучения за работа с деца със СОП.

В ДГ № 2 „Снежанка“, гр. Казанлък и СУ „Екзарх Антим I“, гр. Казанлък по проект „Подкрепа за равен достъп и подкрепа за личностно развитие“ работят специалисти на длъжност „логопед“ и „психолог“. Съгласно изискванията на нормативната уредба ранното оценяване на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения по чл. 8, ал. 3, т. 1 от Наредбата за приобщаващото образование се извършва след обучение на педагогическите специалисти в детските градини, които ще извършват оценяването, организирано и/или проведено от специалисти на Държавния логопедичен център и на регионалните центрове за подкрепа на процеса на приобщаващото образование.

Към края на учебната 2016 – 2017 г. в Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващо образование – Стара Загора, който обслужва основно училищата и детските градини в община Казанлък, работи следният брой специалисти по видове класификация:

- Логопед – 2;
- Психолог – 6;
- Главен учител ресурсен – 1;
- Старши учител, ресурсен – 13;

- Учител ресурсен – 13;
- Старши учител на деца с нарушено зрение – 1;

Част от тези педагогически специалисти в РЦПППО работят в детските градини и училища в община Казанлък. Тенденцията е тези учители да бъдат назначени в училищата, които самостоятелно да обезпечат ресурсното подпомагане.

Към момента училищата, осъществяващи сами процеса на осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие, са:

- ОУ „Мати България“, гр. Казанлък
- ОУ „Никола Й. Вапцаров“, гр. Казанлък
- ПГ „Академик Петко Стайнов“, гр. Казанлък
- ОУ „Антон Страшимиров“, гр. Казанлък
- ОУ „Св. Св. Кирил и Методий“, с. Ръжена

2.5. Материални условия в институциите по отношение на обучението на деца и ученици със СОП

В част от училищата и детските градини са обособени и оборудвани ресурсни кабинети с необходимите условия за осъществяване на индивидуална или груповата работа. В някои учебни заведения, с по-ограничена база, липсват осигурени стаи или пригодени кътове, което не позволяват реализиране на подходяща подкрепяща среда и възпрепятства ефективното подпомагане на децата и учениците със СОП.

Поставено е начало на изграждане на материална база в детските градини и училищата за качествено обучение на деца и ученици със специални образователни потребности. Сегашното състояние е резултат повече от пригаждане на помещения и опити за частично решаване на проблемите, според наличните ограничени финансови ресурси.

Архитектурната достъпност е факт за малък брой образователни институции. Необходими са концентрирани целеви средства и планирани действия за привеждането на материалните условия в съответствие с нормативните изисквания.

2.6. Кариерно ориентиране на учениците

Кариерното ориентиране и консултиране подготвя младите хора за информиран избор, за практическата полза от придобитите компетентности. То представя и връзката между по-високото образование и възможността за по-добра реализация. В тази насока е необходимо: изграждане и прилагане на система за кариерно ориентиране и консултиране в различните възрастови категории за мотивиране за продължаване на образованието и придобиване на квалификация; популяризиране на ползата от придобиване на професионална квалификация като възможност за реализация при риск от преждевременно напускане на училище.

Община Казанлък изпълнява проект „Дъга на толерантността – партньорство за ефективна интеграция“ по ОПРЧР, като със съдействието на Център за кариерно ориентиране, гр. Стара Загора, за децата и техните родители в шестте партньорски училища заработи специален кабинет по кариерно консултиране и професионална

ориентация за изграждане на трудови навици. По график, един път месечно за всяко учебно заведение в двугодишния период на изпълнение на проекта са разяснявани подробности покрай същността на различни професии и техните предимства, за да възпитат положително отношение към труда.

Центърът за кариерно ориентиране се ангажира с индивидуални консултации, с организиране на форуми по кариерно ориентиране, с професионални ателиета, с празници на професиите.

Стремежът на Центъра за кариерно ориентиране е да достигне до всички деца и младежи и им предостави полезна информация за тяхното професионално ориентиране и кариерно развитие.

Във връзка с продължаване на обучението в следващ клас на ученици със специални образователни потребности, получили удостоверения за завършен 7 клас, както и гарантиране правото на образование за всеки ученик, насочва съответните ученици към подходящ профил, професия и специалност, съобразени с индивидуалните особености, потребности и възможности на учениците, както и с държавния план-прием за област Стара Загора.

2.7. Работа с деца с изявени дарби

Ежегодно Община Казанлък включва в Общинската програма за закрила на детето сумата от минимум 30 000 лева, с които се подкрепят талантливите деца – осигуряват се средства за участие във фестивали и обучителни лагери, отпускат се едногодишни стипендии и др. Подкрепя и финансира дейности на Центъра за подкрепа на личностното развитие - ОДК „Св. Иван Рилски“, гр. Казанлък, за стимулиране и подпомагане на деца и ученици с изявени дарби.

Образователните институции на територията на община Казанлък стимулират и подкрепят морално и материално творческите изяви на даровити деца като насърчават творческите им заложби и потребности чрез участия в извънкласни форми.

Учениците могат да избират, както между форми, предлагани в училищата, така и между предлагани от други организации и институции и по проекти. Законът за предучилищното и училищно образование дава възможности за индивидуална подкрепа на дарбите на децата и учениците и чрез гъвкави форми на обучение във формалното образование и в свободното време.

2.8. Напускане на образователната система. Деца в риск

В община Казанлък са предприети ключови мерки за предотвратяване на преждевременното напускане на училище. Постигането на стратегическата и оперативните цели на стратегията се осъществява чрез:

- Превенция, която цели предотвратяване на възникването на предпоставки за преждеременно напускане на училище, както и ограничаване на условията, които го благоприятстват. Политиките и мерките за превенция са насочени от образованието и грижите в ранна детска възраст до завършване на средното образование.

- Интервенция, която цели създаването на условия за ограничаване на преждевременното напускане при отчитане на конкретните заплахи на равнището на отделните лица, следвайки принципа за решаване на проблемите на най-ниско равнище.

- Компенсиране, което има за цел да подпомогне преждевременно напусналите училище отново да се включат в образованието, като им бъдат предложени разнообразни и достъпни форми за завръщане в системата на образование и обучение и/или придобиване на квалификация.

Предлагането и осигуряването на възможности за придобиване на професионална квалификация в училищната система ограничава риска от преждевременно напускане на училище, особено за учениците с ниски образователни резултати в основната степен на образование. Усилията в тази посока са насочени към:

- обвързване на преподаваните професии с пазара на труда и с тенденциите за развитието му в региона;

- разработване на учебни планове за придобиване на квалификация по част от професия съобразно възрастовите особености на учениците в задължителна училищна възраст;

- партньорство между бизнеса и професионалното образование;

- подобряване качеството на практическото обучение в професионалното образование.

Политики за компенсиране на ефекта от преждевременното напускане на училище:

- Създаване на подходящи условия за реинтегриране в образователната система на преждевременно напусналите я. Създаването на подходящи условия за реинтегриране в образователната система включва:

- завръщане на преждевременно напусналите училище към формалната система на образование и обучение чрез използването на различни форми на обучение: вечерна, задочна, самостоятелна;

- популяризиране на възможностите за учене в клубове, библиотеки, читалища;

- създаване на възможности за самостоятелно учене с цел признаване на резултати;

- увеличаване на възможностите за учене на работното място, с акцент върху разкриването на повече места за стажуване и мотивиране на местния бизнес за приемане на стажанти.

- Предоставянето на допълнителна подкрепа за деца в риск

Към Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при Община Казанлък функционира Консултативен кабинет, където се осъществява консултативна, корекционно-възпитателна дейност на деца от 8 до 18-годишна възраст и на техните родители, както и дейности по програми и проекти, свързани с превенцията на противообществените прояви на малолетни и непълнолетни. Основен фокус е работа по превенция и противодействие на детското асоциално поведение. Чрез Консултативния кабинет се организира и реализира превантивната работа на Комисията във всички учебни заведения на територията на община Казанлък, като най-честата тема за обсъждане е „Насилие и агресия“. Психологът активно работи

с училищните ръководства, които търсят съдействие и подкрепа от МКБППМН за обхващане в училище на подлежащите на задължително образование деца и ограничаване на отпадането от училище. Превантивната работа с родители обхваща всички родители на деца, на които е наложена мярка по чл. 13, ал. 1, т. 5 от ЗБППМН – работа с обществен възпитател. Обществените възпитатели имат задължение да консултират родителите на децата, с които работят, тъй като, за да се постигне качествена промяна в поведението на детето, е необходимо да се подпомогне родителският капацитет. На ежемесечните срещи с обществените възпитатели се обсъждат причините за възникване на проблема, довел до извършване на противообществената проява. Системно възпитателите разговарят с родители на деца от ромски произход за необходимостта от образование на децата им. Консултират децата и за опасността при ранните бракове.

Провеждат се и дейностите, разписани в Работна карта за превенция на детската престъпност на територията на община Казанлък. Институциите, подписали картата за 2017 г., са РУ на МВР - гр. Казанлък, Община Казанлък, ДСП - гр. Казанлък и СНЦ „Бъдеще за децата“, които се обединиха върху идеята, че превенцията е най-ефективният способ за противодействие на престъпността. Тя включва комплекс от мерки, насочени към установяване, ограничаване и отстраняване на криминогенните и вektимогенните фактори. Чрез нея се постига намаляване процента на деянията, извършени в състояние на рецидив.

Тенденция е намаляване на ежегодния брой напускащи училище ученици. Институциите поотделно водят активна политика в рамките на своите правомощия за предотвратяване на напускането на училище и връщането в образователната система на напусналите ученици. Чрез дейности по ПМС № 373 за приемане на Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна училищна и предучилищна възраст факторите, водещи до напускане на образователната система, са идентифицирани. Необходимо е да се работи по преодоляването на проявата им за всеки конкретен случай. Високо се оценява и значението на ранното детско развитие и качествено предучилищно образование като фактор за предотвратяване на отпадането от образователната система.

Реинтегрирането в училище, без съпътстващи мерки за значителна и концентрирана обща подкрепа на ученика, ще водят до повторно и вече трайно отпадане.

3.Предизвикателства

Ключовите предизвикателства за периода на Стратегия за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците от община Казанлък са свързани с прехода към нова визия за организация на грижата за индивидуалните потребности на всяко дете или ученик. Успешното прилагане на организацията и процедурите, заложи в Закон за предучилищното и училищното образование и Наредба за приобщаващото образование поставят няколко предизвикателства:

- Новите задачи на институциите от предучилищното и училищното образование и на педагогическите специалисти в тях изискват нови компетентности, нов поглед на педагогическите специалисти върху собствената им работа. В училищата и детските градини са необходими и нови специалисти, с които ще се разшири и кръгът на участниците в екипната работа, която е основен подход в приобщаващото образование.

- Реформата в предучилищното и училищното образование е свързана и с промени във финансирането на дейностите за обща и допълнителна подкрепа на децата и учениците.

- Променят се задачите на съществуващите институции в системата на предучилищното и училищното образование, променят се взаимоотношенията между институциите. Тези промени следва да се осъществяват по начин, осигуряващ непрекъснатост на грижата за децата и учениците и институциите да получат необходимата подкрепа в преходния период.

- За да бъдат осъществени ценностите и организацията на приобщаващото образование, е необходима задълбочена работа с родителската общност, изграждане на чувствителност на обществото към проблемите на децата и учениците, разбиране за отговорностите на всички и за необходимата толерантност и търпимост.

4. Стратегически и оперативни цели

4.1. Стратегическа цел - Осигуряване на процес и среда на учене, които да осигурят ключовите фактори и ресурси за успешен старт в осигуряването в образователните институции на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

4.2. Оперативни цели и мерки за постигане

Оперативна цел 1: Осигуряване на процес и среда на учене, които премахват пречките пред ученето и създават възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността

Оперативна цел 2: Осигуряване на качество на човешките ресурси за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици

Оперативна цел 3: Организационно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите на новата нормативна уредба за приобщаващо образование

Оперативна цел 4: Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищно образование

Оперативна цел 5: Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика

Оперативна цел 6: Сътрудничество с гражданското общество и подобряване на обществената информираност и чувствителност относно целите и принципите на приобщаващото образование

5. Основни мерки за постигане на целите

5.1 По оперативна цел 1: Осигуряване на процес и среда на учене, които премахват пречките пред ученето и създават възможности за развитие и участие на децата и учениците във всички аспекти на живота на общността

5.1.1. Мярка 1: Осигуряване на качествено и задълбочено оценяване на индивидуалните потребности на децата и учениците и разграничаване на нуждата от обща и от допълнителна подкрепа:

- Изпълнение на нормативно определените практики за екипна работа на учителите, съгласно чл. 16 и чл. 22 от Наредба за приобщаващото образование за разпознаване на обучителни трудности у децата и учениците.
- Извършване на оценка на риска от обучителни затруднения на децата на 5 и 6-годишна възраст в рамките на установяването на готовността на детето за училище, като се отчита физическото, познавателното, езиковото, социалното и емоционалното му развитие.
- Ранно оценяване от педагогическите специалисти в детската градина на потребностите от подкрепа за личностно развитие на децата от 3 години до 3 години и 6 месеца, включващо: ранно оценяване (скрининг) на развитието на детето и на риска от обучителни трудности; определяне на необходимостта от допълнителни модули по български език за децата, които не владеят български език; идентифициране на нуждата от оценка на потребностите за допълнителна подкрепа.

- Прецизиране на степента и вида на увреждане на конкретно дете, определяне на достатъчния брой часове за ресурсно подпомагане и на необходимата работа с други специалисти като психолог, логопед, рехабилитатор и др.

5.1.2. Мярка 2: Прилагане в образователните институции на методи и подходи за ефективна работа с децата и учениците с обучителни трудности във форми за общата подкрепа за личностно развитие.

- Организиране в училищата на консултации по учебни предмети.
- Организиране на логопедична работа като част от дейностите за целите на превенцията на обучителните затруднения.
- Подготовка и осъществяване в единство на целта, средствата и методите на възпитателната работа, като целесъобразно се съчетават масови, групови и индивидуални форми на педагогическо общуване.
- Организиране на учене чрез правене за постигане на социални умения чрез атрактивни за децата и учениците интерактивни подходи и техника.

5.1.3. Мярка 3: Организиране в образователните институции на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците със СОП в съответствие с нормативната уредба.

- създаване в училищата и детските градини на екипи за подкрепа за личностно развитие за всяко дете и ученик, за което ще се извършва оценка на индивидуалните потребности и ще се предоставя допълнителна подкрепа;
- Взаимодействие между ЕПЛР в детските градини и училищата с Регионалния център за подкрепа на приобщаващото образование във връзка с одобряването или не на оценките на ЕПЛР или извършване на оценка в образователни институции, които нямат експертен капацитет за създаването на пълни екипи;
- Разработване на индивидуален учебен план и индивидуални учебни програми за учениците със СОП и изготвяне на седмично разписание, съобразено с психо-физическите особености и индивидуалните потребности на ученика. Разработването е съвместно с учител, ЕПЛР, с детето и родителите му;
- Използване на разнообразни образователни стратегии, методи и техники за преподаване, обучение, възпитание, учене и мотивиране на учениците със СОП;
- Осигуряване на възможности за продължаване на обучението след VII клас, включително и професионална подготовка за учениците със СОП.

5.1.4. Мярка 4: Дейности в образователните институции и останалите компетентни институции за предотвратяване и адекватна и ефективна реакция при тежки нарушения на дисциплината и прояви на агресия и тормоз от и спрямо деца и ученици.

- Училищата и детските градини разработват дейности по превенция и интервенция въз основа на Механизма за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище и на алгоритъма за неговото прилагане, утвърден от МОН;
- Провеждане на превантивни кампании срещу агресията и тормоза в училища и на общинско ниво;
- Организиране на спортни събития за утвърждаване на принципите на честната игра и ненасилие;
- Формиране у децата и учениците на умения за общуване чрез използване на игрови методи и техники;
- Прилагане на ефективни форми и методи за комуникация между училището и семейството;
- Използване на методите на арт-терапия за деца и ученици с проблемно поведение и техните родители;
- Въвеждане в образователните институции на използването на посредник при решаване на конфликти в училище като начин за въздействие върху вътрешната мотивация на децата и учениците;
- Въвеждане на практиката на наставничеството – индивидуална подкрепа за ученика от личност, която уважава – като начин за въздействие върху вътрешната мотивация;
- Използване на възможностите на програмите на детските градини и училищата по гражданско, здравно, екологично и интеркултурно образование да определят и утвърждават спазването на споделени правила, процедури, традиции и колективни ценности.

5.1.5. Мярка 5: Осигуряване на възможности за разнообразна личностна изява на децата и учениците като средство за утвърждаване на позитивна самооценка и мотивиране.

- Организиране на училищно и общинско ниво на спортни празници, изложби, базари, концерти, театрални представления, кулинарни празници и състезания и др. за деца и ученици, включително и за такива със СОП;
- Организиране на публични изяви на групите за извънкласни дейности по проект „Твоя час“.

5.1.6. Мярка 6: Дейности на образователните институции и Община Казанлък за подкрепа на даровитите деца и ученици. Прилагане на системи за поощрения и награждаване.

- Прилагане на гъвкави форми за работа с даровити деца и ученици в извънучилищни дейности.
- Осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на деца и ученици с изяви дарби съобразно чл. 130 от Наредба за приобщаващо образование;
- Подкрепа на таланти деца чрез Програма на мерки за закрила на деца с изяви дарби на Министерски съвет;
- Подкрепа на таланти деца чрез Общинска програма за закрила на детето, Приоритет VI „Закрила на деца с изяви дарби“;
- Учредяване на морални и материални награди за децата и учениците на училищно и общинско ниво.

5.1.7 Мярка 7: Дейности по кариерно ориентиране и консултиране като част от общата подкрепа за личностно развитие.

- Дейности по професионално ориентиране в училищата чрез игри, директно наблюдение и пряк контакт с хора от различни професии;
- Организиране на „Ден на кариерното ориентиране“ с кръгли маси, работни срещи между работодатели, училища, ученици, родители, училищни настоятелства, обществени съвети;
- Представяне пред ученици със СОП и техните родители на възможностите, които средните училища предлагат за тяхното професионално образование.

5.1.8. Мярка 8: Предотвратяване напускането на институциите от системата на предучилищното и училищно образование и ефективно връщане на отпаднали ученици обратно в образователната система.

- Прилагане на нормативната уредба за оценяване на индивидуалните потребности от допълнителна подкрепа на деца в риск, като се извършва оценка на рисковите фактори и за развитието и защитните фактори в ситуацията на детето или ученика и неговата среда и създаване на план за краткосрочна допълнителна подкрепа;
- Подобряване на обмена на данни и координацията и сътрудничеството между институциите по конкретни случаи на напускане на образователната система и по обхвата на децата и учениците, подлежащи на задължително обучение;

- Благотворителни и доброволчески дейности от ученици за ученици в социален риск от изключване;
- Разширяване обхвата и ефективността на целодневната организация на учебния процес;
- Кампании против ранните бракове в ромските общности;
- Работа по Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и задържане в образователната система на деца и ученици в задължителна училищна и предучилищна възраст факторите, водещи до напускане на образователната система (ПМС № 373 на МС).

5.2. **По оперативна цел 2:** Осигуряване на качество на човешките ресурси за ефективно посрещане на разнообразието от потребности на всички деца и ученици.

5.2.1. **Мярка 1:** Осигуряване на специалисти в училищата и детските градини за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие.

- Осигуряване на ресурсни учители за краткосрочна и дългосрочна допълнителна подкрепа на децата и учениците със СОП по начините, определени от нормативната уредба;

- Според възможностите на образователните институции развитие на практиката за назначаване на помощник на учителя при повече от три деца или ученици в групата/паралелката;

- Използване на професионалните компетенции на специалистите, работещи в социалните услуги, делегирана от държавата дейности (ЦОП и ЦСРИ) в подкрепа на децата със СОП и с рисково поведение.

5.2.2. **Мярка 2:** Повишаване квалификацията на педагогическите специалисти за придобиване и усъвършенстване на компетентностите, за идентифициране на потребностите и предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.

- Провеждане на обучения за педагогически специалисти, работещи с деца и ученици по теми, свързани с приобщаващото образование.

- Провеждане на обучения за членовете на ЕПЛР в училищата и детските градини с цел по-доброто прилагане на нормативно предписаните методики на оценяване и дейности по оценка на индивидуалните потребности на детето и ученика;

- Осигуряване на въвеждащо и продължаващо обучение от РЦПППО на лица, назначени на длъжността „помощник на учителя“ за групи и класове с повече от три деца или ученици със СОП.

5.2.3. **Мярка 3:** Осигуряване на методическа подкрепа на екипите за подкрепа за личностно развитие и координиращите екипи в училищата и детските градини.

- Обучение на педагогическите специалисти в детските градини за извършване на ранно оценяване (скрининг) на развитието на детето и на риска от обучителни затруднения. Наблюдение и методическа подкрепа от РЦПППО на ранното оценяване;

- Предоставяне на рамка за оценка на индивидуалните потребности от обща/допълнителна подкрепа за личностно развитие на дете/ученик;

- Подкрепа на учителите за диференцирането на подходи за обучение, които дават различни възможности за групиране на потребностите на учениците и насочване на общата и допълнителната подкрепа в най-голямо съответствие с тях.

- Провеждане на дискуссионни форуми, насочени към добрите практики за осигуряване на допълнителна подкрепа за личностно развитие на децата и учениците и представяне опита на неправителствените организации в прилагането на терапевтични методи и подходи към децата със СОП;

5.3. **По оперативна цел 3:** Организационно развитие на институциите в системата на предучилищното и училищното образование за ефективно интегриране на целите, принципите, подходите и процедурите на новата нормативна уредба за приобщаващо образование

5.3.1. **Мярка 1:** Развитие на капацитета на училищата и детските градини за успешно прилагане на новата нормативна уредба

- Институциите от предучилищното и училищно образование включват в годишните си планове дейности, срокове и отговорници за предоставяне на подкрепа за личностно развитие и изготвят обобщен доклад за състоянието на процеса на приобщаващото образование;

- Детските градини и училищата определят координиращ екип в съответната институция в началото на всяка учебна година.

5.3.2. **Мярка 2:** Използване на кадровия ресурс на доставчиците на социални услуги за обезпечаване на допълнителната подкрепа за личностно развитие.

5.4. **По оперативна цел 4:** Подобряване на материалните условия и достъпност на средата за обучение на деца и ученици със специални образователни потребности в институциите в системата на предучилищното и училищно образование

5.4.1. **Мярка 1:** Подобряване на достъпността на архитектурната среда в образователните институции като част от осигуряването на подкрепяща среда

5.4.2. **Мярка 2:** Подобряване на достъпната физическа среда в образователните институции като начин за предоставяне на равен достъп до образование на децата и учениците чрез изпълнение на нормативно определените елементи на физическата достъпност. Достъпът бива: визуален – контраст и цветове, осветление и визуална маркировка; тактилен – водещ парапет, предпазни решетки, тактилни символи; вертикален – преодоляване на стълби, рампи, специални асансьори; хоризонтален – изисквания към врати, фойета, коридори, водещи линии, санитарни помещения и др.

5.4.3. **Мярка 3:** Подобряване на специализираната подкрепяща среда в образователните институции, съобразно нормативните изисквания.

- Създаване и оборудване на кабинет за ресурсно подпомагане във всяко училище и детска градини, в които има деца със СОП и периодично обновяване на ресурсните кабинети с дидактични материали;

- При необходимост обзавеждане на помещения с кърт за ученици с инвалидни колички, както и места за ученици с увреден слух, с достатъчна осветеност, която да позволява детето или ученикът свободно да отчита по устните на учителя;

- Осигуряване на достъп за обслужване на деца и ученици с увреждания в библиотека, административни кабинети и др.

- Организиране при необходимост на работни и игрови кътове и кътове за почивка, където заниманията се осигуряват с подкрепата на ресурсен учител или на помощник на учителя за деца, чието състояние изисква такава организация на

пространството в класната стая в училището или в стаята на групата в детската градина;

- Реализиране на проекти по национални програми на МОН, насочени към осигуряване на съвременна образователна среда, достъпност и сигурност на средата.

5.4.4 Мярка 4: Организиране на необходимите улеснения за участие на учениците със СОП в националните външни оценявания и държавни зрелостни изпити.

5.5. По оперативна цел 5: Подобряване на взаимодействието между участниците в образователния процес (деца и ученици, педагогически специалисти и родители) и между институциите за осигуряване на най-добрия интерес на детето и ученика

5.5.1. **Мярка 1:** Изпълнение на процедура съгласно нормативните изисквания за уведомяване на отдел „Закрила на детето“ при ДСП – Казанлък от страна на училища и детски градини

5.5.2. **Мярка 2:** Развитие на ефективни норми за работа с родителите на деца и ученици с обучителни трудности и със СОП

- Осигуряване на подкрепяща среда за семействата и близките на децата със СОП – консултиране с психолози, логопеди, социални работници и др.;

- Привличане и използване ресурса на родителите за обогатяване на възможностите за въздействие, социализация и развитие – включване в екипи, извънкласни форми и групи и т. н.

- Повишаване информираността на родителите относно затрудненията в образователния процес на техните деца и възможностите за преодоляването им;

- Работа с родители/настойници, които възпрепятстват редовното посещение на децата им в детска градина или училище (създаване на „Училище за родители“).

5.5.3. **Мярка 3:** Работа с родителите на деца и ученици с изявени дарби

- Консултиране на родителите на деца с изявени дарби и насочването им към съответните специалисти за развитие на детето;

- Чрез официалния сайт на Община Казанлък предоставяне на информация за институции, специалисти, форми (конкурси, пленери, олимпиади, школи, клубове и др.), насочващи към развитие на дарби и таланти;

- Предоставяне на информация за Общинска програма за закрила на детето и мерки за стимулиране на деца с изявени дарби;

5.5.4. **Мярка 4:** Подобряване на координацията и сътрудничеството между институции по отношение на работата с децата в риск и деца, жертви на насилие

- Прилагане на Координационен механизъм за взаимодействие при работа в случаи на деца, жертви на насилие или в риск от насилие и за взаимодействие при кризисна интервенция;

- Прилагане на Механизъм за противодействие на училищния тормоз между децата и учениците в училище, утвърден със Заповед № РД09-1871/18.12.2015 г. на министъра на образованието и науката;

- Съвместни дейности на училища и детски градини с Местната комисия за борба с противообществените прояви на малолетните и непълнолетните при Община Казанлък в подкрепа на деца с рисково поведение и жертви на насилие;

- Провеждане на срещи по училищата с участието на ученици и представители на МВР, Отдел „Закрила на детето“ и МКБППМН;

- Провеждане на кампании срещу зависимости.

5.5.5. **Мярка 5:** Взаимодействие между участниците в образованието и институциите по отношение отпадането от училище. Обединяване на усилията за връщане в образованието на отпаднали ученици.

- Ангажиране с конкретни мерки на обществените съвети, ученическите съвети, ученици и родители в дейности, насочени към приобщаването на ученици в риск, в неравностойно положение и подпомагането им да намерят и заемат своето място в училищния живот и в обществото;

- Използване на пълния потенциал на наставничеството за работа с ученици, застрашени от отпадане от образователната система;

- Работа в целодневна организация на учебния процес като инструмент за превенция на отпадане от училище, за осигуряване на специализирана помощ при подготовката, за развиване на талантите и удовлетворяване на потребности и интереси;

- Сътрудничество с Общинска библиотека „Искра“ и библиотеки към читалища по населените места в общината с цел повишаване на грамотността в полза на предотвратяване на обучителните трудности и отпадане;

5.6. По оперативна цел 6: Сътрудничество с гражданското общество и подобряване на обществената информираност и чувствителност относно целите и принципите на приобщаващото образование

5.6.1. **Мярка 1:** Дейности, насочени към местната общественост за преодоляване непознаването и предразсъдъците, за повишаване на информираността и чувствителността към децата и учениците със СОП

- Провеждане на разяснителни кампании за начина на протичане процеса на приобщаване, неговият смисъл и ефект за децата;

- Организиране на срещи с родителите в детските градини и училищата;

- Работа с родителските общности за преодоляване на негативни стереотипи и дискриминационни нагласи спрямо различните етноси и децата с увреждания;

- При необходимост организиране на благотворителни акции в подкрепа на деца в неравностойно положение.

5.6.2. **Мярка 2:** Дейности за осигуряване на достъп до информация за правата и задълженията на децата и учениците, за предлаганите дейности и програми за обучение в институциите в системата на предучилищното и училищното образование и предоставянето им в достъпен формат като част от условията за равен достъп до образование.

5.6.3. **Мярка 3:** Привличане на млади хора със средно и висше образование от етническите малцинства за работа с деца в риск от отпадане или отпаднали от образователната система.

6. Индикатори за постигане на целите

6.1. Брой детски градини, самостоятелно организирани и обезпечили ресурсното подпомагане на деца.

6.2. Брой училища, самостоятелно обезпечили ресурсното подпомагане на ученици.

6.3. Брой детски градини с подобрена материална база – подкрепяща среда, кабинет.

6.4. Брой училища с подобрена материална база за:

- Развитие на талантите

- За подкрепа на ученици със СОП

- За подкрепа на ученици с хронични заболявания.

6.5. Брой детски градини с назначен психолог.

6.6. Брой училища с назначени психолог или педагогически съветник.

6.7. Брой учители участвали в дългосрочни квалификации:

- от детски градини
- от училища

6.8. Брой учители участвали в краткосрочни квалификации за развитие на професионалните компетентности за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа на деца и ученици.

7. Връзка с други стратегически документи

Целите и дейностите на настоящата общинска стратегия са свързани и допринасят за постигането на целите на следните национални стратегически документи:

1. Национална стратегия за намаляване на дела на преждевременно напусналите образователната система 2013 -2020 г.

2. Национална стратегия за образователна интеграция на деца и ученици от етническите малцинства 2015-2020 г.

3. Национална стратегия за насърчаване и повишаване на грамотността 2014-2020 год.

4. Национална стратегия за интегриране на ромите 2012-2020 г.

5. Национална стратегия за детето 2008 -2018 г.

6. Национална програма за закрила на детето 2016-2018 г.

7. Национална стратегия за развитие на професионалното образование и обучение в Република България 2015-2020 г.

8. Координиране на изпълнението на стратегията

Община Казанлък отговаря за цялостното изпълнение на настоящата общинска стратегия и приноса към изпълнението на областната стратегия. Целите се постигат с общите усилия на всички заинтересовани от процеса страни, в съответствие с компетенциите им и планираните цели и дейности.

Съгласно чл. 197, ал. 1 и ал. 2 от ЗПУО Община Казанлък разработва общинска стратегия за личностно развитие на децата и учениците за период от 2 години, която се приема от Общински съвет – Казанлък. За изпълнението ѝ ежегодно до 30 април Общински съвет по предложение на кмета на общината приема годишен план за изпълнение на дейностите за подкрепа на личностно развитие. Общинската стратегия и съгласувания и приет общински план се изпращат на областния управител до 15 май.

Изпълнението на годишния общински план се координира и отчита на общинско ниво по ред, определен от кмета на община Казанлък и в срокове, посочени в чл. 197, ал. 3 от ЗПУО. Изпълнението на общинския план се отчита и на областно ниво до 1 март на следващата календарна година.

За координиране на дейностите по изпълнение на настоящата стратегия със заповед на кмета на община Казанлък се създава комисия за мониторинг, в състава на която участват представители на Общинска администрация, Дирекция „Социално

подпомагане“, детски градини, училища и др. заинтересовани институции. Броят и темите на заседанията и разпределението на конкретните задачи се определят от комисията.

Събирането на информация за изпълнените дейности и постигнатите индикатори по изпълнение на целите на настоящата общинска стратегия започва три месеца преди да изтече срокът ѝ. В същия период започва и организацията за изготвянето на нова общинска стратегия за следващия период.